

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiae Venusinae, ac deinde Aesinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter Supplementum Formularum Fori extrajudicialis, accesserunt
quamplures Formulæ Fori contentiosi, necnon nonnullæ litteræ Pastorales
non minùs utiles, quàm necessariæ gubernium Ecclesiasticum
assumentibus, ab eodem Auctore annotationibus auctæ, sacræ paginæ
oraculis, & Sacr. ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1707

R. P. D. Mattejo. Illerdien. seu Tarraconen. Beneficii Ven. 20. Februarii
1682.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62423)

nomine jurium præsertim ad favorem Assumptorum, qui tanquam laici sunt incapaces juris spiritualis, quia, & unio generaliter loquitur de omnibus juribus quomodolibet competentibus Monasterio; Ideoque in Hospitali omnia jura cujusvis generis transferuntur vigore hujus generalitatis, ex traditis per Barbof. *diſt.* 241. n. 3. & 6. & *diſt.* 330. n. 2. 4. 6. & 8. & Assumpti quamvis laici possunt seminare, quia tale jus sibi non arrogant jure proprio, sed tanquam Ministri Auctoritate Apostolica deputati ad regimen Hospitalis, cui d. Ecclesia Sancti Laurentii subiecta est ad text. in *Clement.* per litteras ubi Glos. *verb. Ecclesiasticos de præb.* cum aliis relatis præterita decisione §. *finali.*

9. Nec demùm relevare visa sunt, quæ dicebantur de concursu faciendi in Parochialibus jurispatronatus Ecclesiastici, seu mixti; quia ubi agitur de Ecclesiis Curatis unitis Monasterio non est necessarius concursus, sed sufficit nominatio, & nominatum approbati ab Ordinario, prævio examine, ut cavetur in Constitutione Beati Pii V. *la 27. §. 4. de qua in recent. decis.* 443. n. 1. & 7. *part. 5. tom. 2. & decis.* 16. *num. 12. part. 6. & dec.* 184. n. 6. p. 8. & *dec.* 321. *nu. 1. part. 10.*

Et ita standum esse in decis. Domini responderunt utraque parte informante &c.

R. P. D. MATTEJO.

Illerdien. seu Tarraconen. Beneficium
Ven. 20. Februarii 1682.

ARGUMENTUM.

Subrogato in juribus colligantis, probatis requisitis datur manutentio. Juspatronatus in dubio præsumitur hæreditarium. Non potest annecti Castro à Patronis, sine legitima Ordinarii facultate. In Dominis Castri præsumitur usurpatum.

SUMMARIUM.

1. Gratosè subrogatus in juribus colligantis, manutentur in possessione

Beneficium, docto de requisitis hic enumeratis & n. 2.

3. Juspatronatus in dubio præsumitur ecclesiam cum qualitate hæreditaria.

4. Confessio judicialiter emissa est omnium probationum præstantior.

5. Annexio Beneficii alicui Castro fieri non potest à Patronis sine Episcopi auctoritate.

6. Juspatronatus in Dominis Castri præsumitur usurpatum, nisi confet de legitimo titulo donationis.

7. Præsentatio facta contra legem foundationis per errorem, non præjudicat.

8. Manutentio conceditur possident legitimo titulo.

9. Qui Beneficii possessionem capit propria auctoritate cadit à jure suo.

10. Collatio Beneficii litigiosæ pertinet ad Papam, ibi.

DECISIO X.

UNA cum approbatione legitime facta ab Ordinario fundatum fuit sacculo elapso, nempe de anno 1565. quoddam simplex Beneficium sub invocatione S. Joannis Baptistæ in Cappella Castri de Almenar. Illeriden. Diæc. à Bajulo, Juratis, & Universitate Villæ de Tamarite de Littera, quod fuit assignatum in Juspatronatus Ludovico de Icart ejusque hæredi, seu hæredibus universalibus, ut in *Summ. Caroli n. 2.* & post undecim annos hoc est de anno 1570. idem Beneficium Apostolica auctoritate translatum fuit ad Cappellam Castri Turris Dembarra Tarraconen. Diæc. ut in eod. *Summ. n. 3.*

Vacavit idem Beneficium de mense Aprilis 1680. per obitum Honuphrii de Reart, de quo Carolus de Lupia Clericus Barchinon. ad præsentationem Caroli de Lupia, & Villanova ejus Patris, provisus fuit etiam auctoritate Apostolica, ut in *Summ. num. 4. & 5.* & è contra Balthassar Reart de Icart sub assertione, & narrativa, quod fuisset præsentatus saltem à medietate Patronorum, reportavit etiam de eodem Beneficio auctoritate Apostolica provisionem, ut in *Summ. n. 6.* cujus possessionem etiam consequutus fuit, ut in *Summ. num. 7.*

Hinc

Hinc coram Ordinario Tarraconen. introducto Judicio super justificatione jurispatronatus Judice ad hunc effectum in litteris Apostolicis specialiter deputato, sprodiit sententia, in qua pronunciatum avit d. juspatronatus spectare, & pertinere ad Carolum de Lupia, & Villanova *Sum. n. 8. & 9.* Mihi autem commissa fuit causa ad instantiam Balthassaris, quo defuncto post inhibitionem obtentam, ut in *Sum. n. 10. & 11.* obtinuit Carolus subrogari in juribus colligantis, ut in *Sum. n. 12.* & vigore illius possessionem Beneficii, de quo agitur, legitimè adeptus fuit ut *Sum. n. 13.*

Demum Melchior Reart q. Balthassaris Germanus frater cum supposito quod à Sede Apostolica fuerit provilus de controverfo Beneficio commissionem sub Banca directam Eminentis. Domino Card. Tayæ obtinuit, & ob id cum Carolus advertit Signaturam ad effectum obtinendi lacerationem d. commissionis, rescriptum fuit etiam mihi, ut in hac causa procedentem, unde dato dubio An, & de cujus bono jure constet, etiam ad effectum manutentionis: responsum fuit constare de bono jure Caroli ad effectum manutentionis.

1. Quia ipse fuit gratiose subrogatus in juribus Balthassaris colligantis, & ulterius docet de tribus solitis requisitis, nempe de Lite, & clericatu, & Obitu in possessione colligantis Beneficii, de quo agitur, quibus concurrentibus non est dubitandum, quod Beneficium non sit Carolo adjudican. in vim gratiosæ subrogationis *Put. decis. 495. lib. 2. Mohed. dec. 324. Cavalc. decis. 450. Greg. decis. 418. & dec. 103. & dec. 306. Merlin. decis. 418. Buratt. decis. 31. Duran. decis. 391. in omnibus n. 1.*

2. Clericatus probatus remanet ex fide Notarii Archiepiscopi Barchinonen. ut in *Summ. num. 4.* & obitus defuncti colligantis in possessione pariter justificatus remanet ex *Summ. num. 7. & 10.* & demum Lis, quam deficere informantibus pro Melchiore inculcatè dicebant, satis superque deducitur super titulo Beneficii, nedum ex commissione in capsata Citationem cum inhibitione ad formam d. commissionis expedita, & in partibus exe-

cuta, ut in *Summ. num. 10.* una cum processu in Rota producto; Sed etiam quia d. commissio fuit ad instantiam Caroli facta communis, & fuerint expedite litteræ citatorie cum inhibitione in partibus legitimè executæ, & in actis reproductæ, ut in *Summ. add. num. 2.* & de eadem lite super titulo Beneficii coram Executore litterarum Apostolicarum provisionis Caroli constat ex multiplicatis citationibus, una cum processu coram D. Executore fabricato productis, ut in eodem *Sum. add. num. 3.* Quæ omnia videntur sufficientia ad hoc, ut dicatur lis introducta super Beneficio, quod est principale fundamentum gratiosæ subrogationis *cap. 1. & 2. ut lit. pend. in 6. Rota coram Celso dec. 170. n. 7. & in recent. dec. 154. num. 1. part. 1. dec. 606. nu. 2. part. 5. tom. 2. & dec. 165. n. 3. part. 18.*

3. Quibus omnibus concurrentibus videbitur, satis fuisse fundatum bonum jus Caroli, dum habet pro se subrogationem gratiosam absque eo, quod esset opus ulterius transire ad examen pertinentiæ jurispatronatus, sed ut magis elucescat resolutionis fundamentum, operæ pretium existimavi etiam de pertinentia hujus Beneficii, nonnulla, quæ ab informantibus pro eodem deducuntur recensere, ut etiam illis bonum jus, super quo Domini pedes fixerunt remaneat ex omni parte consolidatum, & præcipuè ponderandum venit, quod ipse fuit à Sancta Sede de d. Beneficio, provilus ut intra legitimum tempus ad hoc præsentatus a Carolo de Lupia, & Villanova ejus Patre, ut in *Summ. n. 14.* qui cum sit verus Patronus dicti Beneficii, ipse etiam erit indubitatus illius possessor, ex quo in ejus institutione, ac fundatione assignatum, & concessum fuit Ludovico, & ejus hæredi, seu hæredibus universalibus, ut in *Summ. n. 1.* & per consequens in dubium revocari nequit, quod non sit hæreditarium, & pertineat ad hæredes d. Ludovici de Icart tam ex litterali dispositione d. fundationis, quàm quia cum non appareat de contraria, clara, & expressa dispositione, seu limitatione Jurispatronatus intrat præsumptio, quod fuerit erectum cum qualitate hæreditaria, & illius collatio spe-

spectat ad hæredem primi Patroni Clem. planè de jurepatr. Calder. *conf. 5. de jurepatr. Lambert. de jurepatr. par. 4. lib. 1. q. 2. art. 2. à num. 3. post med. Garz. de benefic. par. 5. cap. 9. num. 66. & 67. Rot. decis. 27. num. 1. cor. Ninot. dec. 111. n. 4. cor. Uvald. & in rec. dec. 89. n. 1. par. 6. & dec. 275. n. 4. & 5. par. 7. & decis. 185. n. 9. & dec. 430. n. 19. par. 9. & dec. 19. num. 1. par. 18.*

Probatum etiam existit Carolum de Lupia, & Vilanova esse hæredem universalem dicti Ludovici de Icart, dum in ejus ultimo testamento celebrato 30. Martii 1580. nominavit hæredem universalem Joannem de Icart ejus filium, ut in *Summ. num. 15.* ejusque filium primogenitum, eique pupillariter sustinuit Christophorum ejus filium, ut in *Summ. num. 16.* à quibus causam habet Carolus de Lupia, & Vilanova, ut justificatis singulis gradibus probatur in *Summ. à num. 15. usque ad 22.*

4 Quæ omnia magis comprobata remanent ex quodam Instrumento transactionis, debitum cum solemnitatibus stipulato inter Carolum de Lupia, & Tutores, & Curatores Andreæ de Reart præfenti Patroni de anno 1666. cum quo devenerunt ad declarationem, & apertè si fuerunt contrahentes, & transigentes Juspatronatus controversi Beneficii spectare, & pertinere jure domini ad d. Carolum de Lupia, ut in *Summ. num. 22.* & hæc cum sit confessio judicialiter emissa, est omnium aliarum probationum præstantior, eique multum deferendum venit, & inter omnia alia documenta primatum obtinet Cassad. *decis. 7. de jurepatr. Put. decis. 6. lib. 3. Rot. penes Garz. de benefic. par. 12. cap. 2. num. 276.*

5 Non obstat prætensio Melchioris, quod dum hujusmodi Juspatronatus fuit auctoritate Apostolica translatus à Cappella Castris de Almenar ad Cappellam Castris Turris Dembarra, fuerit etiam annexum dicto Castro; Quoniam nec in litteris Apostolicis, in quibus tribuitur Ordinario facultas transferendi, nec in translatione facta per Ordinarium legitur, quod fuerit facta ulla mentio prætensæ annexionis, sed simpliciter transfertur Beneficium de una ad aliam Cappellam, & hanc annexionem facere nequeunt Patroni Be-

neficii, aut Domini Castris, sed opus est ad hoc, ut illa subfineatur, ut interveniat auctoritas Episcopi, & ejus legitima approbatio, sine qua ulla annexio fieri valet. *cap. illud vers. tum quia Lucius, & cap. nullus de jure pat. Rocc. eodem tit. in verbo, ipse velis qu. 19. n. 36. Lamber. eodem tit. par. 2. lib. 1. quest. 1. art. 19. num. 1. & 2. Sanchez conf. moral. lib. 2. cap. 3. disp. 76. in fin. Rot. dec. ult. de jurep. in antiqu. n. 2. & coram Duran. dec. 463. sub num. 7.*

6 Eoque magis, quia in Andrea, seu ejus Antecessoribus uti Dominis Castris præsumitur usurpatio dicti juris patronatus, nisi constet de legitimo titulo Donationis, & foundationis ex Conc. Trid. *sess. 25. de refor. cap. 9.* ibique Barb. *num. 32.* & sæpius Rot. etiam comprobavit *cor. Put. dec. 55. lib. 1. & coram Duran. decis. 413. num. 5. & coram Pamphil. dec. 166. n. 1. & dec. 245. n. 2. p. 9. & dec. 192. n. 10. p. 16. rec. & alibi passim.*

7. Minus obstat, quod in duabus præsentationibus, altera nempe de anno 1614. alia verò 1662. fuit à Patronis facta mentio domini dicti Castris, & dd. nominibus præsentaverint cum successiva institutione, & sententia Ordinarii declaratoria pertinentiæ juris patronatus, quoniam cum expressio domini dicti Castris legatur solum facta à Patronis in eorum præsentationibus, & nunquam in institutionibus fuerat ab Ordinario approbata, hujusmodi qualitatem necesse est fateri fuisse à Patronis expressam pro majori ipsorum decore, & ornamento, qui insimul erant Domini Castris, & hæredes Ludovici primi Patroni, vel per errorem uti tales devenisse ad præsentationem, quod contra legem foundationis non venit attendendum. *Rot. dec. 183. n. 15. cor. Cels. dec. 694. cor. Duno. Jun. & dec. 201. n. 12. p. 12. rec.*

8 His legitime comprobatis non habitarunt DD. quod non esset danda eidem Carolo manutentio, ex quo ipse apprehendit etiam corporalem possessionem Beneficii, de quo agitur *Summ. num. 12.* & propterea ipsi possidenti legitimo titulo concedenda venit manutentio *vulgat. §. Retinenda institut. de interd. Rota penes Pohst. de manut. dec. 57. num. 14. & coram Eminentiss. Ottob. decis. 186. num. 1. & decis. 191. in fin. par. 11. rec.*

9. Nullatenus relevante, quod ipse Melchior possessionem ejusdem Beneficii ceperit, quia animadversum fuit hanc eandem possessionem illi non posse suffragari, dum capta fuit propria auctoritate, & nulla præcedente collatione, aut institutione auctoritate Apostolica, aut Ordinaria facta, & cum ex illa nullo modo juvari possit, nec effici valet legitimus contradictor ad impediendum. Carolo immiffionem, & ob id dicitur cecidisse à quolibet jure, quod sibi competere posset in dicto Beneficio juxta famigeratum *text. in cap. Avaritiæ de elect. in 6.* & eo magis, quia cum hujusmodi Beneficium antecedenter, & ad instantiam defuncti Balthasaris fuisset effectum litigiosum, de eo nullus disponere poterat præter Papam ad quem spectabat collatio *cap. 1. & 2. ut lit. pend. in 6. Clem. 1. eodem tit. Gonz. ad regul. 8. glos. 6. nu. 145. & 146. Barbof. de offic. & pot. Episc. alleg. 57. nu. 47. & 48.*

Et ita utraque &c.

R. P. D. EMERIX.

Romana, seu Florentina Legatorum.
Veneris 26. Junii 1682.

ARGUMENTUM.

Executores Testamentarii, non tenentur propriis sumptibus litem agere.

SUMMARIUM.

- 1 Executores Testamentarii litem sustinent expensis hereditatis.
- 2 Expensæ litis cedunt in computum legati.

DECISIO XI.

U Na cum Dubio principali hac eadem die deciso ad favorem Monasterii, & Monachorum Sanctissimæ Trinitatis Florentiæ resolutum quoque fuit eis subministrandas esse expensas litis, juxta modum inferius exprimendum.

1. Cum enim Executores Testamentarii, non teneantur propriis sumptibus litem agere, ad hoc ut voluntas Testatoris Monacelli Form. Pars II.

adimpleatur, sed id fieri debeat expensis hæreditatis, ut tradunt Covar. in cap. Johannes in fin. vers. expensas autem de testam. Molin. de Just. & jur. tom. 1. disp. 284. litt. C. §. utrum vers. observat Paris. conf. 26. sub nu. 17. vers. quo stante cum duobus seqq. lib. 4. Carp. de Executione testament. lib. 3. c. 3. n. 60. & cap. 8. gloss. 1. n. 19. Bursatt. conf. 18. n. 20. Giurb. ad consuetudin. Messan. cap. 2. gloss. 13. sub nu. 21. vers. sed eo in casu p. 1. Coccin. in annot. decis. 245. n. 1. consequens est, quod Monachis in quorum Ecclesia sepultum fuit corpus Alexandri Testatoris, & ad quos ex testamento spectat onus curandi adimplementum legati, veniunt subministrandæ litis expensæ.

2. Nil refragante, quod Testator pro eadem cura, & diligentia Monachis commissa ei reliquerit annua scuta quatuor, quia visum fuit DD. hoc solum posse operari, quod pecuniæ subministrandæ pro expensis litis, cedant in diminutionem eorum annui legati, non autem quod expensæ non sint interim subministrandæ ex auctoritatibus supra allegatis.

Et ita utraque &c.

R. P. D. ALBERGATO DECANO.

Burgen. juris deputandi Curatum
Lunæ 21. Februar. 1684.

ARGUMENTUM.

Curati Ecclesiarum Parochialium, quæ sunt unitæ mensæ Monachorum, non habent statum collativum, sed deputantur ad illas etiam Monachi ad nutum Abbatis.

SUMMARIUM.

- 1 Beneficia secularia secularibus, regularia Regularibus conferuntur.
- 2 Beneficia manualia non conferuntur in titulum, sed in administrationem.
- 3 Beneficium seculare per unionem Monasterio Regularium factam, acquirit naturam Regularis.
- 4 Unio ex quibus probetur, ostenditur.
- 5 Monachi S. Benedicti habent facultatem deputandi Curatos amovibiles in Ecclesiis Parochialibus dependentibus.

B b dex-